

Kvalitetsplan 2022

Barn och unga inom socialnämndens verksamheter

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Vad är kvalitet i verksamheten?	3
Syfte med kvalitetsarbete	4
Identifierade förbättringsområden.....	4
Risker och egenkontroller	7
Kvalitetsindikatorer.....	10

Inledning

Kvalitetsplanen är en rapport om det systematiska förbättringsarbete som planeras under det kommande året för att utveckla och förbättra kvaliteten i det stöd och den service som ges inom nämndens verksamheter.

Målgruppen som omfattas av denna kvalitetsplan är barn och ungdomar i åldrarna 0 till 20 år och som är i behov av skydd och/eller stöd av socialtjänsten. Verksamheten ska även erbjuda stöd till anhöriga personer som omfattas i målgruppen.

Stöd till målgruppen ges genom individ- och familjeomsorgens verksamhet vars uppdrag är att bidra till skäliga levnadsvillkor och att stärka den enskildes och familjers förutsättningar att leva ett självständigt liv. Detta innebär att verksamheten ska bidra till att skapa förutsättningar för trygga uppväxtvillkor för barn och ungdomar och sträva efter lösningar som tar tillvara individens eller familjens egna resurser. Det som ytterst styr verksamheten är lagstiftningen, dess intentioner, politiskt fastställda mål, riktlinjer och de givna ekonomiska förutsättningarna.

Till grund för verksamhetens arbete och värderingar ligger förenta nationernas (FN) konvention om mänskliga rättigheter som slår fast alla människors lika värde samt barnkonventionen som avser barnets rättigheter. Socialtjänstens portalparagraf ligger också som en självklar grund för verksamhetens värderingar. I denna paragraf anges de övergripande målen och grundläggande värderingarna för samhällets socialtjänst – demokrati, jämlikhet, solidaritet och trygghet.

Verksamhetens uppdrag är att utföra ett socialt arbete med hög kvalitet. Detta omfattar att ge service, stöd och råd samt myndighetsutövning med frivilliga insatser eller ytterst med tvångsingripanden (LVU). Verksamheten fattar ibland beslut som den enskilde inte samtycker till. Detta innebär att de enskilda personer som möter verksamheten är motiverade till kontakten i varierande grad. Oavsett grad av motivation står samtliga som behöver verksamhetens hjälp, stöd eller insatser i beroendeställning till verksamheten, vilket alltid måste beaktas i förhållningssätt och bemötande.

Verksamhetens fokusområden för år 2022 är att fortsätta styra och leda verksamheten mot en lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. Med lättillgänglig socialtjänst menar verksamheten att det ska vara lätt att få stöd och att stöd ska finnas tillgängligt samt erbjudas in innan problemen hunnit bli för stora. Verksamheten lägger särskilt fokus på att utveckla de preventiva och förebyggande insatserna, det vill säga stöd som ges utan föregående utredning och utan biståndsbeslut. Med kunskapsbaserad socialtjänst menar verksamheten att det stöd och de insatser som ges ska utgå från vetenskapligt stöd, beprövad erfarenhet och bästa tillgängliga kunskap.

Vad är kvalitet i verksamheten?

Den verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde ska vara av god kvalitet, vilket innebär att verksamheten uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter.

Socialtjänsten ska arbeta utifrån följande kvalitetsfaktorer:

Kunskapsbaserad verksamhet

Socialtjänstens insatser och service ska utföras utifrån bästa tillgängliga kunskap och evidens. Medarbetarna ska ha den kompetens som krävs för sitt uppdrag.

Verksamheter ska genom systematisk uppföljning säkerställa att det stöd som ges får önskat resultat. Det som vid uppföljningen inte visar sig ge resultat ska ersättas av andra arbetssätt.

Hög delaktighet

Verksamheter ska bedrivas med respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Hänsyn ska tas till den enskildes önskemål om när, var och hur insatser utförs. Verksamheter ska, genom att fråga den enskilde, systematiskt följa upp hur de som möter verksamheten upplever det stöd och den service de fått, med syftet att utveckla verksamheten.

Hög säkerhet, trygghet och gott bemötande

Den enskilde ska känna sig trygg med att beslut fattas på ett rättssäkert sätt samt ges information om vad som ligger till grund för beslutet och vad det innebär.

Utförandet av insatser ska ske på ett sådant sätt att den enskilde känner sig trygg med att hen alltid får det hen har blivit beviljad och blir behandlad väl. Verksamheter ska sträva efter hög kontinuitet för den enskilde gällande personal och arbetsmetoder.

God tillgänglighet och insatser inom rimlig tid

Det ska vara lätt för kommuninvånarna att hitta information om och kontakta socialtjänstens verksamheter. Information och kontaktvägar ska vara anpassade för alla målgrupper och ge förutsättningar för jämlika villkor. Beslut och insatser ska ges inom rimlig tid utan att väntan innebär negativa konsekvenser för den enskilde.

Helhetssyn och samordning

Den enskilde ska uppleva att stödet är samordnat. Insatser och service ska präglas av en helhetssyn på individen och samordning med andra aktörer ska säkerställas.

Resurser används där de kommer målgruppen till störst nytta

Verksamheternas arbete ska sträva efter att uppnå högsta möjliga kvalitet i förhållande till resursanvändning. Detta innebär både effektivitet i hur insatser och service utförs och att arbetet möter målgruppens behov. Resurser ska användas där de kommer målgruppen till störst nytta.

Syfte med kvalitetsarbete

Socialtjänst samt hälso- och sjukvård är komplexa verksamheter. Ett ledningssystem behövs för att systematiskt och fortlöpande kunna utveckla och säkra kvaliteten i verksamheterna. Genom att arbeta utifrån ett kvalitetsledningssystem är det möjligt att styra verksamheten så att rätt sak görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt. Det möjliggör även ordning och reda i verksamheten så att avvikelser kan undvikas samt att risker kan förebyggas.

Kvalitetsarbetet ska bidra till att de som möter Huddinges socialtjänst får insatser av god kvalitet och att kommunens resurser används där de gör störst nytta för kommuninvånarna. Kvalitetsarbetet ska vidare genomföras med allas delaktighet och genom ett ständigt pågående systematiskt förbättringsarbete. Det bidrar till att verksamhetens utveckling kan ske utifrån fakta och på så sätt möta målgruppernas behov.

Identifierade förbättringsområden

Verksamheten har i samverkan med övriga kommuner i södertörnsområdet identifierat behov av att arbeta för en kunskapsbaserad verksamhet där man säkerställer att den verksamhet som utförs utgår från evidens och bästa tillgängliga kunskap och skapar värde för målgrupperna. För äldreomsorg finns en verksamhet, FoU Nestor som kommunerna äger tillsammans med region Stockholm. Inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderområdet saknas motsvarande verksamhet. En utredning genomfördes under 2021 på uppdrag av södertörns kommunernas socialchefer vilken färdigställdes i februari 2022. Med stöd av utredningen kommer kommunerna under året gemensamt att arbeta vidare med frågan om att skapa en gemensam verksamhet som stöttar kommunernas utveckling för att bättre kunna styra och arbeta utifrån kunskap och evidens.

Förebyggande verksamhet

Tidiga och förebyggande insatser är en förutsättning för att minska risken för att utveckla allvarlig social problematik. Insatserna skapar även förutsättningar för trygga familjeförhållanden, vilket tillsammans med främjande av skolframgång, är de viktigaste skyddsfaktorerna för barn och unga. Det ska vara känt för föräldrar, barn och unga vilket stöd man kan få. Samverkan behöver utvecklas med andra aktörer för att kunna nå ut till fler som är i behov av stöd. Informationskanaler om socialtjänsten ska ses över med syftet att det ska vara lätt att hitta vilket tidigt och förebyggande stöd som erbjuds.

Under 2022 kommer åtgärder genomföras med syftet att nå fler i behov av stöd i tidigt skede:

- Preventionsarbete för samtliga kommuninvånare bedrivs inom socialnämnden. Handlingsplaner har tagits fram avseende att förebygga ohälsa som orsakas av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS), för arbetet mot våld i nära relationer och för att främja psykisk hälsa. Under 2022 arbetar verksamheten inom socialnämnden främst med att sprida information om preventionsuppdraget i alla kommunens verksamheter samt med kompetenshöjande insatser för medarbetare.
- Fler föräldrar erbjuds lättillgängligt stöd i sitt föräldraskap och ett särskilt arbete kommer genomföras för att nå utsatta föräldragrupper i behov av stöd i sitt föräldraskap. Verksamheten kommer utöka möjligheterna till digitalt föräldrastöd, erbjuda fler inriktningar på föräldrastödkurser och kommer att arbeta för att göra detta känt i kommunen.
- Utveckla en anonym chattfunktion som vänder sig till ungdomar. Ungdomar kan ha behov av att ta kontakt med verksamheten anonymt. Under 2021 har verksamheten försökt hitta en plattform, som uppfyller säkerhetskraven. Arbetet med att hitta en säker plattform, för att kunna implementera och utveckla en anonym chattfunktion, kommer att fortsätta under året.
- Forskning visar att jämställt föräldraskap är en viktig skyddsfaktor. Familjecentralernas verksamhet når idag betydligt fler mammor än pappor. Familjecentralerna kommer under året rikta särskilda insatser mot pappor i syfte att stärka deras roll som föräldrar.
- Nå fler unga brottsutsatta. Brottsutsatthet kan medföra ångest, depression, andra psykiska problem och leda till posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Även till synes lindriga brott kan ge svåra psykiska efterverkningar. Oro för att bli utsatt för brott igen och rädsla för att träffa gärningspersonen kan få stor inverkan på ungdomars liv. Rädslan kan vara påtaglig lång tid efter brottet. Informationsinsatser kommer att genomföras under året med målsättningen att nå fler unga brottsutsatta för att kunna erbjuda samtalsstöd.
- Inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter bedrivs anhörigstöd för samtliga målgrupper inom socialtjänsten. Under 2020 genomfördes en utredning av socialförvaltningen där man uppmärksammade behov av att utveckla och förtydliga arbetet med anhörigstöd. Utifrån detta arbetar verksamheten med att utveckla en handlingsplan för anhörigstödet. Syftet med handlingsplanen är att tydliggöra anhörigsamordnarens och anhörigkonsulentens uppdrag samt att belysa frågan om hur förvaltningen kan arbeta med ett anhörigperspektiv i alla verksamheter.

Myndighetsutövning för barn och unga

Utredning

Inom vissa delar i verksamheten finns det brister, exempelvis vad gäller rättssäkerhet, som blivit tydliga i och med de lex Sarah-utredningar som gjorts under 2021. Bristerna har särskilt visat sig inom utredningsarbetet med barn 0-12 år som också är den mest komplexa delen av verksamheten.

Barnenheten kommer under 2022 fortsätta arbetet med att säkerställa en rättssäker handläggning. Under 2021 har nya arbetssätt tagits fram för att förbättra och effektivisera handläggningen. De nya arbetssätten kommer att implementeras och följas upp under 2022. Målsättningen med de förändrade arbetssätten är att barn och deras familj vid behov av insats ska få stöd så snabbt som möjligt samt att de inte ska vara aktuella längre än nödvändigt. För de risker som identifierats bland annat genom lex-Sarah-utredningar har tidsatta åtgärder planerats och uppföljning sker löpande genom egenkontroller.

Under 2022 kommer följande åtgärder genomföras:

- Under 2021 har verksamheten arbetat med att förändra arbetssätt för att barn inte ska behöva bli placerade i jourhem. En placering utanför det egna hemmet är ett stort ingrepp i det enskilda barnets liv. Innan detta blir aktuellt säkerställs att verksamheten har undersökt alla möjligheter för barnet att fortsatt bo tillsammans med sina föräldrar. När verksamheten identifierar att det finns en risk för att barnet behöver placeras är målsättningen att arbeta intensivt med barnets hela nätverk. Syftet är att hitta trygghetspersoner i nätverket som får i uppdrag att finnas som ett skydd för barnet. Parallellt kan också insatser ges till barnets föräldrar, med målet att barnet fortsatt kan bo kvar i sin hemmiljö. Arbetet med att hitta alternativ till placering kommer fortsätta under 2022.

- Den 1 juli 2021 trädde nya bestämmelser i föräldrabalken i kraft som syftar till att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadstvister. Verksamheten har förberett för de obligatoriska informationssamtal som ska införas. Informationssamtalen ökar möjligheten att kunna erbjuda samarbetsamtal och/eller samtalsserien Hela barn¹. Målsättningen är att minska antalet vårdnadsutredningar.
- Barn påverkas av sina föräldrars situation och behovet av att se familjen som en helhet och samordna utredning och insatser bidrar till att öka barnperspektivet. Sedan flera år har arbete med samordnade utredningar genomförts i familjer där en eller båda föräldrarna har beroendeproblematik. Detta arbete kommer att följas upp under 2022. Målsättningen är att samordnade utredningar alltid ska ske när en förälder är aktuell inom vuxensektionen.
- Motivation hos den enskilde sjunker ofta när utredningar/insatser drar ut på tiden. Målsättningen är att ingen ska vara aktuell längre än nödvändigt och utredningstider ska hållas korta. Det möjliggör att insatser kommer igång snabbare och kan genomföras inom beslutad tid.

Insatser

- Arbetet med att samtliga biståndsbedömda insatser på individnivå ska innehålla uppföljningsbara och mätbara mål samt en uppföljning av den enskildes måluppfyllelse kommer att fortsätta under året.
- Barn med funktionsnedsättning i kombination med social utsatthet är en särskilt utsatt grupp och verksamheten har identifierat risker gällande att dessa barn inte får de insatser de behöver. Samverkan som sker i enlighet med den samverkansrutin som är upprättad mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden följs kontinuerligt upp för att säkerställa att dessa barn får rätt stöd.
- Målgruppen unga med kriminellt beteende ska erbjudas insatser som tillgodoser behoven av stöd och skydd. Arbetssätt, metodik och samverkan ska utvecklas för målgruppen.

Utöver beskrivna åtgärder och aktiviteter kommer verksamheten genomföra brukarundersökningar. Brukarundersökningar är ett viktigt verktyg för att följa resultat och utveckla kvaliteten i verksamheten. Därför kommer verksamheten tillfråga målgrupperna om deras upplevelse av det stöd och den service de får, via en brukarundersökning i samband med avslutad utredning och insats.

Placerade barn

- Kunskap visar att placerade barn har sämre fysisk och psykisk hälsa samt sämre tandstatus, jämfört med barn som inte är placerade. För att placerade barn ska få sina behov tillgodosedda enligt den nya länsövergripande överenskommelsen med regionen avseende hälsoundersökningar och tandvård, kommer verksamheten prioritera att ta fram rutiner för detta.
- De ändrade reglerna i socialtjänstlagen som började gälla från den 1 mars 2021, syftar till ett tydligare fokus på familjehemsplacerade barns långsiktiga boende och barnets upplevelse av trygghet på lång sikt. Senast när barnet varit placerad 2 år ska vårdplanen revideras. Vårdplanen får en tydligare roll när det gäller den långsiktiga inriktningen av vården. Långsiktighet kan innebära att barnet så snart som möjligt ska återförenas med sina föräldrar. Det kan också stå klart och behöva uttalas att barnet ska bo kvar i familjehemmet inom överskådlig tid. Verksamheten kommer att arbeta med att förändra arbetssätt i syfte att följa det nya regelverket och på så vis stärka familjehemsplacerade barns trygghet och säkerhet.
- Verksamheten kommer fortsätta arbeta för att stärka familjehemsplacerade barns behov av en trygg och säker vård genom att erbjuda stöd till biologiska föräldrar samt stöd till att utveckla fungerade umgängen mellan de familjehemsplacerade barnen och deras biologiska föräldrar och nätverk. Detta arbete genomförs genom anställda familjebehandlare inom ramen för ett projekt som påbörjades 2021.

¹ Hela barn är en barnfokuserad samtalsserie med strukturerade samtal för föräldrar i konflikt som har svårt att samtala om frågor som rör det gemensamma barnet.

Risker och egenkontroller

I tabellerna nedan redovisas risker som verksamheten har identifierat i arbetet med målgrupperna samt egenkontroller som genomförs för att säkerställa att verksamheten lever upp till krav och mål. I tabellen visas även de åtgärder som genomförs för att minska riskerna. I de fall egenkontroller sedan tidigare har visat på brister visas åtgärder som planerats för att förbättra resultatet. För egenkontroller som ej ännu har genomförts eller som visar på ett tillfredsställande resultat planeras inga åtgärder.

För alla processer inom individ- och familjeomsorg

Risk	Egenkontroll	Syfte med egenkontrollen	Åtgärder	Vad ska göras?
<p>Familjer får inte samordnat stöd när barn och vuxna är aktualiserade på olika enheter</p> <p> Risknivå 9</p>			Uppföljning av arbetet med samutredningar	<p>Uppföljningen ska undersöka hur väl implementerade befintliga rutiner är i arbetet och om det finns behov av revideringar.</p> <p>Uppföljningen ska lämna ett förslag på hur nuvarande organisation med befintliga resurser kan skapa en mer tillgänglig och rättssäker handläggning inom socialtjänsten där flera enheter är involverade i en familj.</p> <p>Uppföljningen ska lämna förslag om hur arbets sättet ovan ska kunna implementeras i hela individ- och familjeomsorgen.</p>
	Andelen insatser i intern öppenvård avslutade inom framtagna insatstid	För att ge god service och insatser i ett så tidigt skede som möjligt ska verksamheten öka andelen insatser avslutade inom framtagna insatstid		
	Andel utredningar färdigställda inom lagstadgad tid	Kontrollera att utredningstiden ligger inom verksamhetens mål samt gällande lagstiftning. (För barnavårdsutredningar gäller 123 dagar).		
	Andel verksamheter som har upprättade kontinuitetsplaner		Revidera och vid behov upprätta kontinuitetsplaner	Genomgång av vilka verksamheter som har befintlig plan. Revidering av befintliga planer samt upprätta planer där det saknas.

Kompetensförsörjning

Risk	Egenkontroll	Syfte med egenkontrollen	Åtgärder	Vad ska göras?
	Andel medarbetare med ifylld kompetensplan	Kontrollera att vi följer upp medarbetarnas kompetens för att kunna ha ett tillförlitligt underlag för kompetensutveckling och genom detta arbeta för att säkerställa att verksamheten har medarbetare med rätt kompetens för uppdraget.	Implementering av kompetensmenyn	Samla samtliga basutbildningar i kompetensmenyn.
			Samtliga medarbetare har en aktuell ifylld "Min kompetensplan"	

Myndighetsutövning för barn och unga

Risk	Egenkontroll	Syfte med egenkontrollen	Åtgärder	Vad ska göras?
Barn med funktionsnedsättning får inte sina behov tillgodosedda. ■ Risknivå 9			Uppföljning av samverkansrutin	Samverkansrutinen mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden behöver följas kontinuerligt för att säkerställa att dessa barn får rätt stöd. Samverkansrutinen kan behöva utvecklas.
Barn riskerar att bli utsatta för fortsatt våld efter att utredning inletts. ■ Risknivå 12			Överlämningar ska ske löpande i ärenden där barnet kan behöva akut skydd i form av placering.	Barnenheten i samarbete med mottagningsteamet behöver se över hur fysisk skyddsbedömning och överlämning av utredning ska ske. Hur detta ska genomföras behöver förtydligas i process/rutin.
			Utveckla arbetet med skyddsbedömningar	Arbeta för att barnenheten och mottagningsteamet ska ha likartade bedömningar när fysiska skyddsbedömningar genomförs.
Barn riskerar att inte få stöd inom rimlig tid. ■ Risknivå 9			Implementera förändrade arbetssätt i syfte att skapa en ökad genomströmning	Tillgodose att vi har arbetssätt och resurser för att säkerställa att vi håller lagstadgad utredningstid.

<p>Förlängningsbeslut utan giltiga skäl.</p> <p> Risknivå 9</p>			<p>Genomlysning av aktuella förlängningsbeslut</p>	<p>Undersöka om ärenden längre än 5 månader har förlängningsbeslut och om beslutet är skäligt.</p>
			<p>Förändrad arbetsprocess</p>	<p>Arbetsätt ändras för att säkerställa ordentlig genomgång och samsyn innan förlängningsbeslut fattas.</p>
			<p>Uppdatering av checklista för beslut om förlängning av utredningstid</p>	<p>Listan ses över och uppdateras.</p>
<p>Bristande skyddsbedömning - barnet riskerar att fara illa.</p> <p> Risknivå 8</p>	<p>Stickprovs-kontroll</p>	<p>Kontrollera att skyddsbedömningar är individanpassade</p>	<p>Metodutveckla skyddsbedömningar</p>	<p>Mottagningsteamet kommer att arbeta med att utveckla metoder för att skyddsbedömningarna ska vara individanpassade.</p>
			<p>Kollegiegranskning avseende skyddsbedömningar</p>	<p>Utredningsteamet och insatsteamet ska göra kollegiegranskning av varandras skyddsbedömningar.</p>
<p>Att familjehemsplacerade barn inte upplever trygghet på lång sikt.</p> <p> Risknivå 9</p>			<p>Metodarbeta kring vårdplan och genomförandeplan</p>	<p>Se över arbetet med vårdplaner och genomförandeplaner. Vid mottagande av nya ärenden behöver en kartläggning av tidigare insatser göras, samt bedömning av effekten dessa. Syftet är att kunna sätta in rätt stöd och insats och hitta en riktning/mål för placeringen över tid. Vårdplanerna ska enligt lagändring revideras efter 2 år med tydligare fokus på placerade barns långsiktiga boende. Vid behov kopplas familjebehandlare in för att undersöka möjligheterna och mottagligheten hos föräldern att arbeta mot en återförening.</p>

Att barns nätverk inte tillräcklig involveras och att barnet placeras utanför sitt nätverk. ■ Risknivå 6		Utveckla arbetssätt i syfte att i högre utsträckning involvera barnets nätverk.
	Andel aktualiseringar avslutade inom 14 dagar	Kontrollera att lagstadgad tid efterlevs

Kvalitetsindikatorer

Här visas de indikatorer som verksamheten kommer att följa för att kunna mäta resultatet av det arbete som genomförs. Utifrån data som samlas in i mätningarna kommer verksamheten planera om åtgärder behöver vidtas för att motverka negativa trender eller för att nå de målvärden som har satts upp. Data för indikatorerna redovisas i kvalitetsberättelsen för 2022.

Förebyggande och uppsökande verksamhet för barn och unga

Kvalitetsindikator
Fler föräldrar erbjuds lättillgängligt stöd i sitt föräldraskap
Föräldrar som deltagit i icke biståndsbedömd föräldrastödsinsats och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll, medelvärde (skala 1-5)
Antal våldsutövare med biståndsbedömd insats

Myndighetsutövning för barn och unga

Kvalitetsindikator
Andel ungdomar 13-20 år som görs delaktiga i utformningen av utredningen och/eller insatsen
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO - förbättrad situation, andel (%)
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO vårdnadshavare - förbättrad situation, andel (%)
17-åringar folkbokförda i Sverige som fullföljt grundskolan. Placerade, ej hela årkurs 9. andel (%)
17 åringar som fullföljt grundskolan. Placerade under hela årkurs 9. andel (%)
Andelen barnavårdsutredningar avslutade inom 90 dagar

Öppenvård för barn och unga (0-20 år)

Kvalitetsindikator
Andel barn utsatta för våld som haft insatser i öppenvård och som efter avslutad insats uppnår målet med insatsen

Öppenvård för ungdomar med substansbruksproblematik

Kvalitetsindikator
Andel ungdomar som fått insats för sitt missbruk inom öppenvården och som vid avslutad kontakt är drogfri